

LBRIS

We know
books

Sublocotent Mihai BĂLEANU

Mâine vom vedea ce va mai fi

Jurnal de război
(Inedit)

Text stabilit, prefață și note de Constantin Călin

Editura BABEL
Bacău, 2024

CUPRINS

PREFAȚĂ	3
NOTĂ ASUPRA EDIȚIEI	9
JURNAL	13
CAIETUL NR. 2	133

Martî 10.03.[1]942

Cu chiu cu vai, în ziua de ieri am terminat îmbarcarea². Azi-dimineată la ora 3, deșteptarea, plecarea la gară. Cu greu ne instalăm în vagoane de marfă. Cam 45 oameni într-un vagon cu suprafața podelei de 19–20 metri pătrați. Cum se vor odihni oamenii? Cei mari nu prea vor să știe. Vor avea câte unul, sau cel mult doi inși în compartiment clasă și odată asigurată odihna lor, a celorlalți îi îngrijorează puțin.

Crucea Roșie împarte ceai, țigări și urări de bine. Târziu, cu puțin înainte de plecarea trenului o domnișoară vine și-mi oferă țigări „Bucegi”. Îi mulțumesc și-o rog să le împartă ostașilor. Eu am țigări. Ea insistă să primesc. Are un viitor logodnic care-mi seamănă. N-o mai pot refuza. Îi strâng mâna și nu știu cum mi s-a părut că s-ar vrea sărutată. Mă plec și pe obrazul de care-mi lipesc buzele am simțit alunecând un bob de rouă. Cui i l-o fi dăruit fata cu țigări pe care cine știe de-o voi mai vedea?

Plecăm. Fluierul locomotivei se îngână cu uralele celor ce ne-au petrecut la gară. Câteva arme plesnesc ca niște jucării în mâini de copii. „Ștabul”³ se supără că se risipește muniția.

Soldații cântă. Nemții noștri se omoară cu „Rose Marie” și [cu] un alt cântec pe care-l cântă și flăcăii noștri. I-am tradus refrenul: „Noi ne ducem către Rusia”. Pe urmă bănațenii, – săcenii⁴ cum le zicem noi – cântă lin și târăganat pe viers de doină:

Eu mă duc, mândro, mă duc

La Odessa, nu la plug.

2. Urcarea în vagoane a materialului pentru luptă (d. fr. *embarquer*).

3. Ofițer de stat-major; aci – colonelul, comandantul regimentului (d. germ. *Stab*).

4. Consătenii. Grup alcătuit din inși proveniți, în majoritate, din satele acelei părți de țară.

Sunt de serviciu pe tren. La Pitești – în cursul nopții – locomotiva se schimbă și din neglijența personalului CFR vagonul rămâne neîncălzit. Spre ziuă „Ștabul” se deșteaptă „înghețat” și face tărăboi. Pentru moment oalele s-au spart în capul meu, dar am scăpat cu fața curată.

Miercuri 11 martie 1942

Ziua ni se face la Titu. La Săbăreni se desparte de noi soția căpitanului Stavrat, c[oman]d[an]tul meu.

De la Chitila o luăm prin București – Băneasa – Pantelimon spre Fetești. În gară gogoși calde. De la Fetești la Țândărei, unde dăm masa de seară oamenilor. Prima stație e Murgeanca, jud[ete]ul Ialomița. Șeful de tren ne comunică oprirea: 2 minute. Din mers mă dau jos cu L[oco]t[enentul] Mazilu Gh. să trecem în vagoanele trupei. Trenul însă nu mai oprește și noi rămânem jos. În întuneric n-am mai putut urca. Am rămas năuciiți. L[oco]t[enentul] Mazilu e un om nu prea descurcăreț. Toată grija de a ne ajunge unitatea e pe mine. Impiegatul ne spune că după 2 ore – adică pe la orele 22 – avem un tren militar. Îl luăm până la Făurei. Era o baterie din [Regimentul]42 Artilerie Lugoj, artileria noastră divizionară. La Făurei aflăm că trenul nostru e plecat de o oră. Ce ne facem? Cu cel care venisem până aici nu-l mai putem ajunge fiindcă păstrează distanța față de al nostru. La 5 dimineața apucăm personalul București – Buzău – Galați. Fără bilete – căci n-aveam nici autorizație, nici ordin de serviciu ca să ne putem lua biletè. Ne culcăm imediat ca să dăm impresia că venim de departe și să scăpăm de control. Eu adorm de-a binelea deși alături pe bancă o fată din Tulcea, frumoasă foc, îmi făcea cu ochiul. Eu zic că e turcoaică, Mazilu că e bulgăroaică. Dar oboseala mă dă gata; nu pot rezista somnului – era a doua noapte nedormită – nici chiar dacă frumoasa mea turcoaică m-ar lăsa să-mi

așez capul în poala ei.

Mă deștept în stația Galați. Uit și de turcoaică și de tot și cu ochii umflați intru furtună la comandantul militar al stației cu L[oco]t[enentul] Mazilu după mine. Avem noroc: K4772 – trenul nostru – e garat undeva pe o linie și urmează să plece peste 10 minute. În 5 minute ajungem la el și chiar un sărut al turcoacei, de la care nici rămas bun n-am avut timp să-mi iau, nu m-ar fi făcut mai bucuros decât faptul că mi-am ajuns trenul.

De departe, S[ub]l[oco]t[enentul] Perianu de la comandă ne vede alergând și-mi strigă un sonor: „Ține aproape, Mihai!”.

Pe culoar ne primesc toți în frunte cu „Ștabul”. Știau de peripeția noastră căci din Murgeanca telefonasem după ei. Colonelul vrea să fie supărat, dar toată lumea râde și nu rezistă nici el. Le povestim ce-am pățit, iar colonelul recunoaște că ne-am descurcat bine și drept recompensă ne tratează cu cafele.

Pierdusem toată noaptea alergând după K4772 și-am mai pierdut și gamela ordonanței pe care intenționam să i-o dau când mă coborâsem la Murgeanca.

Joi 12-III-[1]942

Dunărea, Brateșul defilează prin fața noastră și, iaca, Prutul. Îl trecem pe un pod încă neterminat. Cel vechi a fost distrus la începerea războiului în iunie [1]941. Intrăm în Basarabia. Imediat zărim fortificațiile de campanie ale rușilor. Intrăm în Reni. Gara poartă vizibile de tot amprentele războiului. E ciuruită rău de focul mitralierelor.

Pe urmă mergem mult de-a lungul lacului Cahul. Ne apropiem de Bolgrad.

Cu o stație înainte soldatul Sprânceană Gh. se dă jos. Se urcă din mers și cade din tren. Roțile îi taie o mână. Cu

un tren german îl trimitem la Galați. Colonelul e supărat foc. La Bolgrad ne adună pe toți și ordonă noi măsuri în vederea menținerii disciplinei. Între altele: c[oman]d[an]ții de plutoane vor dormi cu trupa. Deci la noapte voi dormi bine. Încă unul în vagonul de marfă cu suprafața de 19 metri pătrați. Vom fi 47. Noaptea, în tren, soldații îmi povestesc că Sprânceană Gh. a consultat o ghicitoare la Caransebeș. Îi spusese că nu va muri în război. Să se păzească însă pe trenuri căci va rămâne de pe urma lor ori fără o mână, ori fără un picior.

Eu nu cred în ghicitori. Dar asta ce-o fost? O simplă coincidență, ori într-adevăr în palma omului, în ceașca de cafea, sau în ghiocul țigăncii e scris destinul fiecăruia?

Vineri 13 - III - [1]942

Mă deștept cu genunchii țepeni și strănutând. Nimic nu contează când e vorba de ordine și disciplină. Colonelul socotește c-a făcut cel mai bun lucru din lume.

Suntem la Românești, fostă Basarabeasca. Toată noaptea nu făcusem decât vreo 30 km.

La prânz intru de serviciu. Ne oprim mult în fiecare haltă. Liniile aglomerate.

Sandu Perianu face ghidușii. A găsit un clopoțel și sună de-a lungul culoarului anunțând masa la vagonul restaurant. Noi mâncăm, ca și trupa, la cazan.

La Căinari ajungem la ora 16. Mai avem 56 km până la Tighina. Scriu o c[arte] p[ostală] acasă. Masa de seară la Zloți. Stăm ore întregi în fiecare gară.

La ora 1: Tighina. Delegatul St[atului] M[ajor] ne așteaptă. Trebuie să debarcăm imediat. E frig – 16° și un vânt rece de pe Nistru ne biciuiește obrazul.

De felul cum a decurs debarcarea⁵ nici nu mai vorbesc.

5. Coborârea din tren a trupeii și materialelor (d. fr. *débarquer*).

Nedormiți, înghețați, cu căruțe demontate, reușim să efectuăm această debarcare pe la orele 8 dimineața. La orele 12 însă, trenul stătea gol tot în fața rampei. Am fi putut dormi în tren și dacă începeam la ziuă o terminam până la 11. Și n-am fi picotit, și n-am fi înghețat. Ce vreți însă? Executarea ordinelor întâi de toate.

Sâmbătă 14 - III - [1]942

Cantonăm⁶ în suburbia Oituz. Lucru greu, sectorul mic. Oamenii fac ce fac, dar pentru cai e greu, căci nu găsim grajduri. Frig și-un vânt rece ne biciuiește.

După cantonarea trupeii, mă duc să-mi văd camera. Băieții mei au vrut să fie șmecheri⁷ și să-mi facă o surpriză. Au căutat „ce-a fost mai bun” în mahalauă. În poarta casei mă așteaptă o blondă durdulie cu nas bontorog⁸. O cheamă Catiușa. Zice că are 18 ani și că-i moldoveancă, deși totul îți spune că-i rusoaică.

Văd pentru prima oară o casă rusească. După masă mă culc pe-un pat improvizat și tare. Dorm frânt două ore și-abia reușește ordonanța – Ion al meu – să mă deștepte. Nici noaptea n-am simțit tăria scândurei. Nici la Catiușa nu m-am gândit. Era de prisos, de altfel. Fata dormea într-adevăr în camera de-alături, dar dormea păzită de maică-sa.

Duminică 15 - III - [1]942

Mă scol la 7. Până la 10 mă ocup de gospodăria companiei. Pe urmă plec să văd orașul.

Îl întâlnesc pe maiorul medic Grecianu și plecăm împreună.

O luăm spre centru.

6. Repartizarea militarilor, pentru odihnă, în locul de popas (d. fr. *cantonner*).

7. Aci: grijulii, îndatoritori (d. germ. *Schmecker*, cel care gustă băuturile).

8. Cuvânt inexistent în dicționare, format din bont și orog, aidoma ca boșorog, hodorog, șontorog, însemnând scurt și gros.